

Studenter, jeg tror, de vare fra Leipzig, som ogsaa vare ude at botanisere. Han kom til at tale med dem, og den ene af Studenterne sagde da til ham: „De er formodentlig Botaniker?“ — „Ja“, svarede Kongen, „det er jeg rigtignok; men ved Siden deraf er jeg ogsaa Konge af Sachsen“. Saaledes gaar det nu ogsaa med den høitærede Marineminister. Som Minister for Flaaden er han paa sin Plads; men ved Siden deraf er han ogsaa Krigsminister. Man kunde sige noget lignende om flere af de andre høitærede Ministre. Det er Mænd, der ere udmærkede i det og det Fag; fortjenstfulde Landmænd, fortrinlige Gudsbestyrere, udmærkede Forstmænd, kort sagt, Mænd med fortreffelige Egenstaber i forskellige Retninger, men ved Siden deraf ere de ogsaa Ministre. Ja, mine Herre; de se jo nok, hvad jeg mener dermed, jeg mener, at vore Ministre med al deres Fortreffelighed og gode Villie dog ikke ere istand til at gennemføre nogen Sag, de lide Alle under den Mangel paa Teknik, som ikke kan savnes, naar man skal være en praktisk Statsmand. Der er en vis teknisk Færdighed, som ikke kan undværes; en Minister maa opdrages til at være det, naar han skal være dygtig i sit Fag. Naar man ser paa de store Lande i Europa, vil man se, at naar der skal udvæbnes en Udenrigsminister, tager man dertil en Mand, som har været paa en diplomatisk Post i et af de Lande, der gaa i Spidsen for den europæiske Bevægelse og derved er kommen ind i Sagerne og har fulgt, hvad der er sket, fra Først til Sidst, saa at han kan vide, hvilket Slag hans Land bør tone for at komme usfadt udenom Stær og Brændinger. Saaledes bærer man sig ikke ad hos os. Jeg er langt fra at ville frakende den høitærede Udenrigsminister en udmærket Evne, Villie og Dygtighed til at varetage sin Post, men han mangler det at være opdragen som Diplomat. Naar man er et Geni, kan man springe Sligt over, Geniet kan altid gaa den korte Vej, men af Genier have vi ikke mange i vort Land; og vi kunne ikke vente at faae Genier til Ministre, men almindelige Mennesker. Det kan være velbegavede, endog meget velbegavede Mennesker, men de maa dog kjende deres Fag, naar de skulle være praktiske, ellers faae deres Underordnede altfor stor Indflydelse paa dem, og vi komme til det Departementschefsregimente, hvorunder vi lide i dette Land. Jeg taler her ikke alene om Krigsministeriet, thi der er det næsten en Nødvendighed, at Departementsdirektøren for Diebliffet maa gjøre Indstillinger om de vigtigste Ting og navnlig, ogsaa om Embedsbeholdelser. Man

kan ikke forlange af den høitærede Krigsminister, at han skal kjende Krigsetaten saaledes, at han overalt kan sætte den rette Mand paa sin rette Plads. Det kan man ikke forlange af ham, han maa altsaa stole paa sin Direktør. Men denne er den Underordnede, han har intet Ansvar uden da ligeoverfor sin Minister og vel ogsaa et moralisk men han kan ikke saaledes som Ministeren se paa Tingene fra Sagernes Hvidepunkt, og han er derfor udsat for at tage mere smaalige Hensyn end Ministeren, der staar uafhængig og overordnet over alle Andre, og hvis Villie gjælder. Det gjælder i Krigsministeriet og maa næsten med Nødvendighed gjælde der, men det gjælder sikkert ogsaa i alle andre Dele af vor Statsstyrelse, at Ledelsen er mere i de Underordnede's Hænder, end den burde være, at Ledelsen og Initiativet fra den øverste Styrelse fattes mere, end det burde være Tilfældet. Derved sker det, at Administrationen er ved at løse af og gaa til Hvile, ligesom det er vist, at Lovgivningsmagten er nær ved at falde i Søvn eller ialtfald tager sig en blid Slummer. (T. H. Nielsen: Den er ikke blid!) Den er maaske ikke blid, men man er heller ikke stærk, ikke irriterabel, det kan man ikke sige, man ytrer ikke mange Livstegn, og vi staa fare for, at Administrationen skal hente hen og Lovgivningsmagten gaa til Ro og ikke komme til at fungere, som den skulde. Vi løbe altsaa den fare, at hele Statsstyrelsen kommer til at virke mod sit egentlige Diemed, til at virke opløsende og tilintetgjørende istedetfor stabende og oplivende. Det er Landet efter min Mening, ikke tjent med. Jeg under søger slet ikke, hvis Skylden er, eller hvor Feilen ligger, men jeg skulde tro, at det er saaledes. Det skulde glæde mig, om jeg tog Feil, men for mit Die stiller det sig, som om der her virkelig var en Mangel. Det er mig ikke let at se, hvorledes man skal komme ud af disse Vanskeligheder, og især er det efter den høitærede Conseilpræsidents Tale igaar ikke let at se, om der er nogen Mulighed for, at vi kunne faae Lovgivningsmagten bragt i Gang igjen; men kommer den først i Gang, vil ogsaa Administrationen komme med, da vil der komme Liv i det Hele. Jeg ser som sagt ikke nogen Mulighed derfor. Jeg for mit Vedkommende deler fuldstændig den høitærede Ministers Mening, at det vilde være heldigt, om Folkethinget gik med til Lovgivningsarbeidet, diskuterede Lovene, indrettede dem saaledes, som Folkethinget selv vilde have dem, og saa sagde til Ministeriet: Hvis I vilde have dem saaledes, kunne I tage dem, men ellers faae I dem ikke. Det er den rigtigste Maade,